

DATUM 08/06/2020
CONTACT Dr. Paul Pardon
TEL.
E-MAIL

Aan de algemeen directeurs, hoofdartsen, directeurs van het verpleegkundig departement en noodplancoördinatoren van de Psychiatrische Ziekenhuizen

Ter info aan de koepels van de ziekenhuizen

Betreft: COVID-19 – maatregelen in psychiatrische ziekenhuizen

Geachte algemeen directeur,
Geachte hoofdarts,
Geachte directeur van het verpleegkundig departement,
Geachte noodplancoördinator,

Het Comité Hospital & Transport Surge Capacity met vertegenwoordigers van alle overheden, Defensie, de ziekenhuiskoepels, het Wetenschappelijk comité en andere experts, is nog steeds actief om de situatie van de ziekenhuissector te monitoren en de nodige maatregelen te nemen.

Met deze brief wensen wij u de richtlijnen mee te geven die van toepassing zijn op de psychiatrische ziekenhuizen **vanaf 9 juni 2020**. Deze richtlijnen vervangen de richtlijnen die over deze thema's aangegeven werden in verschillende voorgaande brieven.

Bij de organisatie van de zorg zijn we op zoek naar een goed evenwicht tussen menselijkheid en veiligheid. Wanneer we te restrictief zijn om de veiligheid te garanderen, riskeren we het menselijke uit het oog te verliezen. Wanneer we alleen kijken naar het warmmenselijke, ontstaat een hoger risico dat veiligheidsmaatregelen niet worden toegepast. De zorg moet in dit kader veilig georganiseerd worden en bijdragen aan de noden en het psychologisch en relationeel welbevinden van de betrokkenen. Voor die inschatting rekenen we op de kennis en expertise van de psychiatrische ziekenhuizen.

Tegelijk willen we de maatregelen afstemmen op de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad. Informatie over de recentste beslissingen van 3 juni vindt u [hier](#) terug.

De beslissingen zijn gebaseerd op 7 gouden regels die gelden voor alle burgers:

- *De hygiënemaatregelen blijven essentieel;*
- *Buitenactiviteiten moeten waar mogelijk de voorkeur krijgen. Waar nodig moeten ruimtes voldoende worden verlucht;*

- *Er moeten extra voorzorgsmaatregelen worden genomen voor mensen die tot een risicogroep behoren. Er wordt een charter opgesteld voor ouderen die vrijwilligerswerk doen om hun wat meer duidelijkheid te geven over de activiteiten die ze veilig kunnen doen;*
- *De veiligheidsafstand blijft gelden, behalve voor mensen binnen hetzelfde gezin, voor kinderen jonger dan 12 jaar onderling en voor mensen met wie er nauwer contact is, d.w.z. de uitgebreide bubbel. Wie de veiligheidsafstand niet kan respecteren, moet een mondkapje dragen;*
- *Het is mogelijk om wekelijks met 10 verschillende personen nauwer contact te hebben, bovenop de gezinsleden (=uitgebreide persoonlijke bubbel). Dit is een individueel recht. Deze 10 personen mogen elke week veranderen;*
- *Georganiseerde sport- en nu ook culturele activiteiten onder begeleiding van een verantwoordelijke zijn beperkt tot 20 personen in juni en tot 50 personen in juli, op voorwaarde dat de veiligheidsafstand worden gerespecteerd.*
- *Groepsbijeenkomsten worden beperkt tot maximaal 10 personen, inclusief kinderen. Dit geldt voor alle bijeenkomsten, ongeacht of ze thuis of buitenshuis plaatsvinden (bijvoorbeeld in het park of op restaurant);*

We vragen aan de psychiatrische ziekenhuizen om in deze context een concrete dynamische en flexibele planning op te maken waarbij nagedacht wordt over:

- hoe de zorg zo veilig mogelijk kan worden verleend, rekening houdend met de nood van de patiënt en zijn context, de oorspronkelijke werking van het ziekenhuis, en de mogelijkheden van de ziekenhuis en het personeel.
- het actueel aantal besmettingen in het ziekenhuis maar ook in de brede populatie
- de meest recente beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad

Deze planning bevat een beschrijving van:

- de activiteiten die worden georganiseerd of in omvang gewijzigd
- **hoe** deze activiteiten worden georganiseerd (methode) : onder meer het onthaal, de patiëntenstromen, de wachtkamers, de agendaplanning van consultaties, groepssessies, maaltijdmomenten ... die allen tot doel hebben social crowding te vermijden en maximaal de fysieke afstand te behouden
- de **randvoorwaarden** die worden vervuld (beschikbaarheid van persoonlijk beschermingsmateriaal, de mogelijkheden van testing & contact tracing, ...)
- de lokale mogelijkheden op het vlak van **personeel, infrastructuur en werking**
- de bezoekersregeling
- de regeling van de therapeutische verlopen
- de afspraken in verband met het verlaten van de campus
- de **evaluatie** van de activiteiten die worden georganiseerd.

De planning wordt minstens maandelijks geëvalueerd evenals na wijzigingen van beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad. Indien nodig wordt de opgemaakte planning aangepast in functie van het bereiken van therapeutische resultaten , organisatorische elementen en veiligheidsaspecten van patiënten, bezoekers en personeel.

Het ziekenhuis communiceert helder over het aangepaste behandelingsaanbod naar alle medewerkers, betrokken patiënten, verwijzers, andere zorgverleners en voorzieningen waarmee men samenwerkt en naar het brede publiek.

Maatregelen die sowieso blijven gelden:

- Algemene hygiënische maatregelen
- Het gebruik van mondklappers door zorgverleners en patiënten is verplicht indien de afstandsregels (minimum 1,5 meter) niet kunnen worden gerespecteerd (zie [richtlijnen Sciensano](#) m.b.t. *gebruik van mondklapper*), en dit zowel voor poliklinische activiteiten als face-to-face-activiteiten met opgenomen patiënten.
- Georganiseerde interne groepsactiviteiten of met externen kunnen plaatsvinden met respect voor bovenstaande afstandsregel.
- Het **cafeteria** kan gebruikt worden conform de protocollen voor de horeca.

In geval van een besmetting binnen het ziekenhuis :

- Quarantainemaatregelen op de kamer of een COVID/cohorte entiteit voor de betrokken besmette patiënt(en).
- Bijkomend onderhoud en verluchting van de kamers van de besmette personen
Melding van een outbreak (2 nieuwe bevestigde patiënten gelijktijdig op een zelfde afdeling) volgens de bepalingen van hoe de betreffende gemeenschap dit uitgewerkt heeft.

Contactopsporing :

- In het kader van mogelijk contactonderzoek, moet het ziekenhuis zicht hebben op alle personen die het ziekenhuis hebben betreden (zorgverleners, zorggebruikers, bezoekers, leveranciers, logistiek personeel, vrijwilligers, stagiairs, ...). Daartoe moet een registratiesysteem worden voorzien.
- In geval van een bevestiging van een patiënt of personeelslid met een positief laboresultaat zal de medisch verantwoordelijke van het ziekenhuis gecontacteerd worden door het call center. Deze medisch verantwoordelijke zal dan instaan voor het contactonderzoek binnen het ziekenhuis. Voor de contacten buiten de voorziening, zal het contactonderzoek gebeuren via het call center (indien haalbaar voor de index persoon).

Met deze richtlijnen hopen we een duidelijk kader te bieden en toch voldoende ruimte te laten om de richtlijnen volgens de noden van jullie patiënten en hun context uit te werken, rekening houdend met de haalbaarheid voor de ziekenhuizen. We zijn er ons dan ook van bewust dat de uitwerking kan verschillen.

Indien u specifieke vragen heeft over deze brief, kan u contact nemen met geestelijkegezondheidszorg@vlaanderen.be.

Tot slot willen wij nogmaals uitdrukkelijk onze dank en steun uitspreken voor u allen. Wij weten dat de ziekenhuizen, hun directie, zorgverleners en andere medewerkers met bijzondere uitdagingen worden geconfronteerd. Wees verzekerd dat wij alles zullen doen dat in onze mogelijkheid ligt om u daarbij zo goed mogelijk te ondersteunen.

Wij danken u alvast voor uw medewerking,

Dr. Paul Pardon

Pedro Facon

Dr. Erika Vlieghe

Chief Medical Officer
België, Voorzitter van
de Risk Management
Group

Voor het Comité
Hospital & Transport
Surge Capacity

Voor het
Wetenschappelijk
Comité